

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

№30

2024-yil
31-iyul, chorshanba1918-yil
21-iyundan chiqa boshlagan

O'zbekiston Ovozi

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetasifacebook.com/uzbekistonovoziinstagram.com/uzbekiston_ovoziwww.uzbovozi.uzinfo@uzbovozi.uz

✓ Сайлов — 2024

ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ҚАТЪИЙ КУРАШГА ТАЙЁР

ЎТГАН ҲАФТАДА МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ 2024 ЙИЛ 26 ИЮЛДАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ДЕПУТАТЛАРИ ВА МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ САЙЛОВЛАРИ БЎЙИЧА САЙЛОВ КАМПАНИЯСИГА СТАРТ БЕРИЛГАНИНИ ВА САЙЛОВ “МЕНИНГ ТАНЛОВИМ – ОБОД ВАТАНИМ” ШИОРИ ОСТИДА ЖОРИЙ ЙИЛНИНГ 27 ОКТЯБРИДА ЎТКАЗИЛИШИ ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ.

Шу тариқа сиёсий партиялар яна бир муҳим тарихийлик касб этган сайловга тайёргарлик жараёнларини бошлаб юборди.

Шу ўринда бир жиҳатга тўхталиб ўтишимиз керак. Ҳар бир сайловнинг сиёсий муҳитдан, мавжуд вазиятдан келиб чиқиб, ўзига хос жиҳатлари бўлади. Мазкур сайловнинг асосий ўзига хосликларидан бири унинг аралаш тизим асосида бўлишидир.

Яъни, янгиланган сайлов қонунчилигимизга кўра, тарихимизда биринчи марта депутатлар сайлови аралаш, яъни, мажоритар-пропорционал тизим асосида ўтади. Депутатларнинг 75 нафари бевосита мажоритар тизим асосида, яъни, сайловчилар аниқ шахсларга овоз бериш йўли билан, қолган 75 нафари эса пропорционал тизим бўйича сиёсий партияларга берилган овозлар асосида сайланади.

27 июль куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг IX пленуми бўлиб ўтди. Унда Марказий сайлов комиссияси томонидан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов бўйича сайлов кампанияси бошлангани эълон қилиниши муносабати билан партиянинг ушбу сайловда иштирок этиши билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

2

ДИЁРА – ОЛИМПИДА ЧЕМПИОНИ!

Париж олимпиадасида Ўзбекистон делегацияси илк олтин медални қўлга киритди.

Медаль соҳибаси Диёра Келдиёрова Ўзбекистон тарихида ёзги олимпиада ўйинларида олтин медални қўлга киритган илк аёл спортчи сифатида тарихдан жой олди. Бундан ташқари, у Ўзбекистон дзюдоси тарихида олимпиада олтин медалини қўлга киритган илк спортчи бўлди.

ХАЛҚИМДАН, ВАТАНИМДАН

ҚАРЗИМ КЎП

Гулистон Аннақиличеванинг маънавий олами шундай – мингларнинг кўнглини забт этишга қодир, мингларга суюнчиқ бўлгулик кенг ва қудратли олам. Одатда “шерюрак”, деган таърифни эркалар номига қўшиб айтишга ўрганиб қолганмиз. Лекин нечун шундай таъриф аёлларга нисбатан берилмайди? Менга қолса, ботирилиги-ю жасоратига қиёс этиб кўрсак, Гулистон опамиз айна пайтда ҳар қандай алп йигитлардан-да дадил, ШЕРЮРАК!

✓ Молия

**АСОСИЙ СТАВКА
0,5 ФОИЗ БАНДГА**

ПАСАЙДИ

Марказий банк бошқарувининг навбатдаги йиғилишида МБ раиси Мамаризо Нурмуратов асосий ставкани 0,5 фоиз бандга пасайтириб, йиллик 13,5 фоиз даражасида белгилаш тўғрисида қарор қабул қилингани ҳақида маълумот берди ва бунинг сабаб-оқибатларини изоҳлади.

8

✓ Мутахассис билан суҳбат

НОТЎҒРИ ЯШАШ ОҚИБАТИ

Ортиқча вазн, семизлик Ўзбекистонда ҳам муаммага айланмоқда. Реклама бозорида оздирувчи дамлама-ю хапдорилардан тортиб, оздирувчи ички кийимлар-у браслетларгача дуч келишимиз мумкин. Тиббиётда эса ошқозонда ўтказиладиган жарроҳлик амалиёти тобора оммалашаётир. Айниқса, аёллар ўртасида. Нима бўляпти ўзи? Масала қанчалик жиддий?

✓ Таклиф

ҲАШАМАТ:

МАҚТАНИШ ЭМАС, УЯЛИШ ВАҚТИ КЕЛДИ

Пахта йиғим-терими мавсумида тахририят топшириғи асосида Янгийўл туманидаги бир хўжаликка боришга тўғри келди. Дипломатик корпус вакиллари учун ташкил қилинган тадбирни матбуотда ёритиш керак эди. Бу тадбир замиридаги мақсад нима бўлган, ҳали-ҳануз жавоб тополмайман, аммо тўрт тарафда пахтазор ястаниб ётган дала шийпониди меҳмонлар учун муҳайё қилинган ҳашамат, йиллар ўтибдики, кўз ўнгимдан кетмайди.

SAYLOV – 2024

ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ

Ўтган ҳафтада Марказий сайлов комиссияси 2024 йил 26 июлдан Ўзбекистон Республикаси Қонунчилик палатаси депутатлари ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари сайловлари бўйича сайлов кампаниясига старт берилганини ва сайлов **“Менинг танловим – обод Ватаним”** шиори остида жорий йилнинг 27 октябрида ўтказилиши эълон қилинди.

Шу тариқа сиёсий партиялар яна бир муҳим тарихийлик касб этган сайловга тайёргарлик жараёнларини бошлаб юборди.

Шу ўринда бир жиҳатга тўхталиб ўтишимиз керак. Ҳар бир сайловнинг сиёсий муҳитдан, мавжуд вазиятдан келиб чиқиб, ўзига хос жиҳатлари бўлади. Мазкур сайловнинг асосий ўзига хосликларидан бири унинг аралаш тизим асосида бўлишидир.

Яъни, янгиланган сайлов қонунчилигимизга кўра, тарихимизда биринчи марта депутатлар сайлови аралаш, яъни, мажоритар-пропорционал тизим асосида ўтади. Депутатларнинг 75 нафари бевосита мажоритар тизим асосида, яъни, сайловчилар аниқ шахсларга овоз бериш йўли билан, қолган 75 нафари эса пропорционал тизим бўйича сиёсий партияларга берилган овозлар асосида сайланади.

27 июль куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг IX пленуми бўлиб ўтди. Унда Марказий сайлов комиссияси томонидан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси, Қорақалпоғистон Республикаси

Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов бўйича сайлов кампанияси бошлангани эълон қилиниши муносабати билан партиянинг ушбу сайловда иштирок этиши билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Пленумда таъкидландики, янгиланган Конституциямизга, Сайлов кодексига мувофиқ мамлакатимизда илк бор аралаш тизимда ўтадиган сайлов Халқ демократик партияси учун жамиятимиздаги долзарб ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий масалалар бўйича янги таклиф-ташаббусларни илгари суриш, партиявий дастурларни такомиллаштириш, халқимиз хоҳиш-иродасини билиш, кўпроқ депутатлик ўринларини қўлга киритишга шароит яратади.

Шуларга асосан пленумда Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг **сайловда иштирок этиши ҳақида яқдил қарор қабул қилинди**. Унга кўра, Марказий сайлов комиссиясига жорий йилги парламент кўйи палатаси ва халқ депутатлари Кенгашларига сайлов кампаниясида партиянинг иштирок этиши бўйича Сайлов кодексига мувофиқ ариза топширилиши қайд этилди.

Пленумда сайлов кампанияси даврида барча ташкилий-ҳуқуқий ишларни қатъий режа асосида, масъулият билан ташкил этиш мақсадида партия Марказий сайлов штабини тузиш ҳақида қарор ҳам қабул қилинди. Штабнинг вазифа ва ваколатлари белгиланди.

Сайлов жараёнларида самарали фаолият олиб бориш учун Қорақалпоғистон республика, вилоятлар, Тошкент шаҳар, туман ва шаҳар партия кенгашларида 5 августга қадар сайлов штабларини тузиш ва уларнинг самарали фаолият юритишини ташкил қилиш зарур.

Шу муддат ичида, сайлов қонунчилиги ва жарёнларини яхши биладиган, аввалги сайловларда иштирок этиб тажрибага эга бўлган, партиянинг сайловларда ғалаба қозониши учун куч ва имкониятларини аямайдиган партия фаоллари, фахрийлари ва экспертларини сайлов штаблари таркибига киритиш ҳамда уларнинг фаолиятини ташкил қилишга кўмак кўрсатиш белгиланди.

Сайлов кодексининг 34, 69-моддаларига мувофиқ, сайлов комиссиясининг мажлисларида иштирок этиш ҳамда партия манфаатларини ифодалаш бўйича партия ваколатли вакили белгиланди.

Кампанияда партиянинг фаол ва муносиб иштирокини таъминлаш мақсадида асосий тадбирларнинг календарь режаси тасдиқланди.

Партия Марказий Кенгашида бевосита сайлов жараёнларига алоқадор бўлмаган масалаларда ҳам пленумлар бўлиб туради. Лекин бевосита сайловга алоқадор пленумларда сиз иштирокчилар нигоҳида бошқача руҳни, шижоатни кўрасиз. Ушбу пленумда мен ўша нигоҳларни кўриб сергак тортидим. Улар рақобатга шайланган, ғалабага чанқоқ нигоҳлардир.

Пленумда кўриб чиқилган масалалар ва қабул қилинган қарорлар ҳақида Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши раиси Улуғбек Иноятов махсус баёнот берди:

— Сайлов бизнинг партиямиз учун кенг имконият ва албатта, катта масъулиятдир. Сайлов жамиятимиздаги долзарб ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий масалалар бўйича янги таклиф-ташаббусларни илгари суриш, дастурларимизни такомиллаштириш, халқимиз хоҳиш-иродасини амалга ошириш, кўпроқ депутатлик ўринларини қўлга киритишга шароит яратади.

Шуларга асосан 2024 йил 27 октябрь куни бўлиб ўтиши белгиланган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари сайловида Ўзбекистон Халқ демократик партияси Сайлов кодексига мувофиқ Марказий сайлов комиссиясига ариза топширишини маълум қилади.

Сайловларда фаолиятимизни ҳар жиҳатдан самарали ташкил этиш мақсадида партия Марказий сайлов штаби таркиби шакллантирилди ҳамда сайлов штабларини тузиш ва уларнинг ишини самарали амалга ошириш бўйича тавсиялар тайёрланди.

Шунингдек, вилоят, туман ва шаҳар партия кенгашларининг сайлов штабларини тузиш ва уларнинг самарали фаолият юритишини ташкил қилиш бўйича ҳам чоралар кўрамыз.

Сайловларда партиянинг фаол иштирокини таъминлаш мақсадида асосий тадбирларнинг календарь режаси ҳам ишлаб чиқилди.

Биз бу сайловга жиддий ва тизимли тайёргарлик кўрдик. Сайловда ғалаба қозониш, парламентда кўпроқ ўринга эга бўлиш, маҳаллий Кенгашлардаги депутатларнинг устунлигига эришиш учун астойдил ҳаракат қиламыз.

Авваламбор, сайлов жараёнларида халқимизни бугунги кунда қизиқтираётган долзарб ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий, маданий-маърифий масалалардан келиб чиқиб, ўз дастуримизни шакллантирамыз. Бунинг учун мамлакатимизнинг барча ҳудудларида партиямиз етакчилари, фаоллар ва кўп минг сонли хайрихоҳлар билан учрашувлар ўтказиб, таклифлар оламыз.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси халқимизнинг ишончини қозониш, юқори натижаларга эришиш учун курашишини маълум қиламыз.

Пленумда таъкидландики, янгиланган Конституциямизга, Сайлов кодексига мувофиқ мамлакатимизда илк бор аралаш тизимда ўтадиган сайлов Халқ демократик партияси учун жамиятимиздаги долзарб ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий масалалар бўйича янги таклиф-ташаббусларни илгари суриш, партиявий дастурларни такомиллаштириш, халқимиз хоҳиш-иродасини билиш, кўпроқ депутатлик ўринларини қўлга киритишга шароит яратади.

ҚАТЪИЙ КУРАШГА ТАЙЁР

Халилла ЕШИМБЕТОВ,
Ўзбекистон ХДП
Қорақалпоғистон
Республика кенгаши раиси:

– Конституциямизга мувофиқ, сайловнинг асосий субъекти сиёсий партиялар ҳисобланади. Сайлов партиялар учун, албатта, катта имконият. Бу йил биринчи марта парламент ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар аралаш тизимда ўтади. Мамлакатимиз сиёсий майдонида ўзининг ўрни, мавқеига эга, барча сайловларда фаол қатнашиб келаётган партиямиз нуфузига муносиб иштирокни таъминлаш муҳим. Барча тузилмаларимизнинг имкониятидан тўғри фойдалансак, қутилган натижага эришамиз, деб ишонаман.

Бу жараёнларда партиянинг асосий кучи аъзоларимиз, бошланғич ташкилотларимиз ҳисобланади. Қорақалпоғистонлик партиядошларимиз номидан шуни айтишим керакки, сайлов жараёнларининг барча босқичларида фаол иштирок этамиз. Бунда биз тажрибага, аъзоларимиз ва фидойиларимизнинг салоҳиятимизга таянамиз.

Рустам КАЛАНОВ,
Олий Мажлис Сенати аъзоси,
Ўзбекистон ХДП фахрийси:

– Халқ демократик партияси ўзининг чуқур илдиз отган аъзоларига эга, халқ ҳимоясига отланган партиядир. Ушбу партия катта-катта ишларни амалга оширган, яхши-яхши тажрибага эга. Бугун мана шу йиғилишда ўтирган инсонларнинг юзидан нур ёғилиб турибди. Чунки буларнинг ҳаммаси халқ дарди билан яшаб, элнинг дуосини олган инсонлар. Бу баландпарвоз гап эмас. Халқ билан ишлаш ҳам, уларнинг кўнгиллини олиш ҳам осон эмас. Керак бўлса, ҳар бир хонадонгача кириб бориб, “аралаш” сайлов тизими нима эканини тушунтириб беришимиз шарт.

Юртимиз иқтисодиёти кундан-кунга кўтарилиб бормоқда. Лекин шу билан бирга, табақаланиш ҳам кучайиб бораверади. Ана шундай паллада биз ўз электоратимизни ёлғизлатиб қўймасдан, ёнида бўлишимиз керак. Бекорга Конституцияда Ўзбекистон ижтимоий давлат, деб белгиланмаганини англаштишимиз лозим. Биз халқимиз учун, ҳақиқий ижтимоий сиёсат учун катта марраларга эришимиз шарт. Бу партиямиз учун ҳаёт-мамонт масаласи. Эртага сайловчилар олдида, электоратимиз олдида юзимиз ёруғ бўлиши учун ҳаммамиз фидокорона меҳнат қилишимиз керак.

» **МАМЛАКАТИМИЗ СИЁСИЙ МАЙДОНИДА ЎЗИНИНГ ЎРНИ, МАВҚЕИГА ЭГА, БАРЧА САЙЛОВЛАРДА ФАОЛ ҚАТНАШИБ КЕЛАЁТГАН ПАРТИЯМИЗ НУФУЗИГА МУНОСИБ ИШТИРОКНИ ТАЪМИНЛАШ МУҲИМ. БАРЧА ТУЗИЛМАЛАРИМИЗНИНГ ИМКОНИЯТИДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНСАК, КУТИЛГАН НАТИЖАГА ЭРИШАМИЗ, ДЕБ ИШОНАМАН.**

Эльмира БОСИТХОНОВА,
Соғлиқни сақлаш вазири ўринбосари,
ЎзХДП Марказий Кенгаши аъзоси:

– Дунё сиёсий ҳаётида сайловлар жуда муҳим воқеа ҳисобланади. Умуман, сиёсий партияларнинг фаолиятида сайловлар табиий жараён саналади. Мен баъзи масалаларга тўхталиб ўтмоқчиман.

Биринчидан, биз ўтган сайловда йўл қўйган хатоларимиз, бой берган имкониятларимизни чуқур таҳлил қилишимиз керак.

Иккинчидан, партия раисидан тортиб, то энг қуйи тизимдаги масъулларимизгача ҳаммамиз сайлов жараёнларига профессионал ёндашимиз керак. Бунда, албатта, ҳар бир хатти-ҳаракатимиз сиёсий технологияларга асосланган, сайлов қонунчилигига мувофиқ бўлиши керак.

Учинчидан, мазкур сайловда биз ёшларнинг иштирокига жуда жиддий эътибор беришимиз керак. Уларда партиясига, халқига, Ватанига нисбатан муҳаббат ҳиссини кучайтириш лозим.

Ҳозирги ёшларга катта-катта текстлар билан, узок давом этадиган маърузалар билан кўзланган натижага эришиб бўлмайди. Уларга тарғиботни қисқа, аниқ ва жозибдор қилиб олиб боришимиз керак бўлади. Ёшлар ўзи танлаган номзодни ҳимоя қила оладиган, ўзи ишонган ғояни бошқаларга сингдир оладиган бўлиши муҳим.

Сайлов демократик жараён ва унда халқ иштирок этади. Бизнинг партиямиз номида шуларнинг ҳаммаси мужассам – Халқ демократик партияси. Шундай муҳим паллада бизга катта ғалаба керак.

Малика ҚОДИРХОНОВА,

Олий Мажлис Сенати аъзоси:

– Йиғилишда қатнашаётганлар бу йилги сайлов ўзгача руҳда ўтишини таъкидлашди. Мен бу фикрга қўшиламан. Сабаби, сиёсий фаоллик ўсиб бормоқда, сайловга муносабат ҳам анча ўзгарган.

Бу сайловда баъзи жиҳатларга эътибор беришимиз керак, деб ўйлайман. Хусусан, аёлларнинг иштирокига алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Ўзбекистон аҳолисининг деярли ярмини аёллар ташкил қилади. Бугунги кунда халқаро майдонда қарорлар қабул қилишда аёлларнинг иштироки сезиларли даражада ўсиб бормоқда.

Халқ демократик партияси қуйидан тортиб, энг юқоригача бўлган ҳар бир бўғинда аёлларнинг қамрови бўйича республикамизда етакчилардан ҳисобланади. БМТнинг “Сиёсатдаги аёллар” рейтингига Ўзбекистон ТОП-50 га кирган. Ишончим комилки, бу йилги сайлов натижаларидан кейин Ўзбекистон ТОП-10 га киради. Бу йилги сайловлардан бошлаб аёлларнинг улуши 40 фоиздан кам бўлмаслиги Конституциямизда белгилаб қўйилган.

Бизнинг партиямиздан бутун Ўзбекистон, дунё таниган, ҳурмат қилган аёл сиёсатчилар етишиб чиққан. Бу аъна давом этади ва биз голиблар сафида бўламиз, деб ишонаман.

Шоҳида ШОВҚИЕВА,
Ёшлар парламенти аъзоси,
Ўзбекистон ХДП фаоли:

– Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари сайловида Халқ демократик партиясининг иштирок этишига оид масаланинг муҳокамасига гувоҳ бўлиб турибман. Сайлов барча партиялар қаторида бизнинг партиямиз учун ҳам сиёсий майдонда қандай кучга эга эканимизни намоён этишда муҳим мезон бўлиб хизмат қилади.

Биз ёшлар сайлов жараёнининг бугунги кунидан то сайлов якунига қадар биргаликда фаол иштирок этишга ҳамда сафимизда бўлишни истаган ёшларга устозларимизнинг кўмак ва маслаҳатларини етказишга, елкама-елка туришга ваъда берамиз. Бунинг учун қўлимиздан келган барча имкониятимизни сафарбар этамиз.

Аҳмад ҚУРБОНОВ
тайёрлади.

MUTAXASSIS BILAN SUHBAT

ОРТИҚЧА ВАЗН, СЕМИЗЛИК ЎЗБЕКИСТОНДА ҲАМ МУАММОГА АЙЛАНМОҚДА. РЕКЛАМА БОЗОРИДА ОЗДИРУВЧИ ДАМЛАМА-Ю ХАПДОРЛАРДАН ТОРТИБ, ОЗДИРУВЧИ ИЧКИ КИЙИМЛАР-У БРАСЛЕТЛАРГАЧА ДУЧ КЕЛИШИМИЗ МУМКИН. ТИББИЁТДА ЭСА ОШҚОЗОНДА ЎТКАЗИЛАДИГАН ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ ТОБОРА ОММАЛАШАЁТИР. АЙНИҚСА, АЁЛЛАР ЎРТАСИДА. НИМА БЎЛЯПТИ ЎЗИ? МАСАЛА ҚАНЧАЛИК ЖИДДИЙ?

НОТЎҒРИ ЯШАШ ОҚИБАТИ

ОРТИҚЧА ВАЗНДАН ЖАРРОҲЛИК ЁРДАМИДА ХАЛОС БЎЛИШ ТЎҒРИМИ?

Академик В.Воҳидов номидаги Республика ихтисослаштирилган хирургия илмий-амалий тиббиёт маркази бўлим мудир, тиббиёт фанлари номзоди, олий тоифали жарроҳ Сардор СУЛТАНОВ билан муҳбиримиз айна мавзуда суҳбатлашди.

амалиётини ўтказиш ҳам оммалашяпти. Бу каби жарроҳлик амалиётлари қачон ва кимларга тавсия этилади? Бунинг учун маълум бир тиббий текширувлардан ўтиш шарт бўлса керак, тўғрими?

— Сиз айтган ошқозонни кичрайтириш амалиёти тиббиётда "бариатрия", деб аталади. Аслида семизликни комплекс даволашнинг эндоскопик ва жарроҳлик даволаш усуллари мавжуд. Жарроҳлик амалиётларига ТВИ 35-40 кг/м² ва ундан юқори кўрсаткичлари мавжудлигида, комплекс даволаш самарасиз бўлганида, қандли диабет касаллиги 2 типиди, сурункали касалликлар семизлик фониди авж олаётган пайтда, баъзи жарроҳлик амалиётларидан олдин (семизлик ёндош касаллик бўлганида) амалиётнинг биринчи босқичи сифатида кўрсатма ҳисобланади.

Албатта, бирор бир жарроҳлик амалиёти бемор тўлиқ текширилганидан кейингина амалга оширилади.

Ошқозон-ичак яра касалликлари авж босқичида, ўткир миокард инфаркти, руҳий касалликлар, ҳомилдорлик ва бирор касалликнинг ўткир ҳолати ва авж олган босқичларида бариатрик жарроҳлик амалиётига рухсат берилмайди.

— Айтинг-чи, ошқозонда ўтказиладиган жарроҳлик амалиётлари қанчалик хавфсиз ва самарали? Умуман, натижалари қанақа бўляпти?

— Бариатрик амалиётда тўғри кўрсатма, тўғри танланган ва сифатли бажарилган жарроҳлик ама-

лиёти ўз натижасини беради. Ўрганишлардан маълумки, амалиётдан кейинги 1-чи ойда беморлар ойига 25 кг гача вазн йўқотади ва бундай суръатда озиш тахминан олти ойча давом этади. Кейинчалик 1,5-2 йил давомида секин озиш кузатилади ва тўхтабди. Беморлар амалиётдан кейинги ушбу даврларда, албатта, шифокор назоратида бўлишлари талаб этилади. Амалиёт ўтказган беморларнинг 90-95 фоизи турмуш тарзи яхшиланиб, соғлом ҳаётга қайтади, яъни олдига қўйган мақсадига эришади.

Шу ўринда айтиш лозим, мамлакатимизда давлат ва хусусий клиникалар сони кўпайиб, ҳатто

туманлардаги тиббий муассасалар ҳам жарроҳлик амалиётларини лапароскопик усулда бажаришга имкон берадиган ускуналар билан таъминланмоқда. Бу эса ўз ўрнида турли жарроҳлик амалиётлари сони ошишига олиб келяпти. Аф-

суски, жарроҳларимиз орасида ўз манфаатини инсон ҳаёти ва саломатлигидан устун қўяётганлар ҳам учраб туриши сир эмас. Улар зарур тиббий кўрсатмаларга амал қилмаган ҳолда, айниқса, янада чиройли қомат истагида юрган ёш қизлар ва аёлларни бариатрик жарроҳлик амалиётига йўналтираётган ҳолатлар ҳам бор. Натижада баъзан бундай амалиётлар турли асоратлар билан ачинарли яқун топиши ҳам мумкин.

— Асоратлар ҳақида сўз очдингиз. Бариатрик жарроҳлик амалиётининг салбий асоратлари ҳам борми?

— Барча жарроҳлик амалиёти сингари бариатрик амалиёт ҳам асоратлардан холи эмас. Булар қаторида қорин бўшлиғида йирингли йиғилмалар шаклланиши, ички қон кетиш, шакланттирилган анастомозлар етишмовчилиги, ичак тутилиши, чурралар, қон томирларда тромб пайдо бўлиши, темир танқислиги билан боғлиқ бўлган камқонлик, меъъеридан ортиқ озиб кетиш, овқат ҳазм бўлишида айрим бузилишларни келтириш мумкин. Айрим асоратлар ўтказилган амалиёт билан бевосита боғлиқ бўлса, қолганлари асосий ёки ёндош касаллик ва унинг асоратлари, бемор томо-

яна меъъеридан ошиб кетиши мумкинми?

— Бариатрик жарроҳлик амалиётдан кейин беморларнинг ўртача 90 фоизи 1,5-2 йил мобайнида 50 фоизгача ортиқча тана вазнидан халос бўлади. Ўтказилган амалиёт турига боғлиқ бўлган ҳолда натижалар турлича бўлиши мумкин ва тана вазнини йўқотиши ўртача 30-80 фоизни ташкил этади. Бемор қанча вазн йўқотгани ҳақида жарроҳлик амалиётдан 18-24 ой ўтгандан кейин ҳулоса қилиш мумкин. Манбаларга кўра, жарроҳлик амалиётдан кейин 30 фоиз беморларда 1-2 йил давомида озиш кузатилиб, кейин яна қайта тана вазни ортиши билан боғлиқ ҳолатлар ҳам мавжуд. Бунга амалиёт тури нотўғри танлангани, мавжуд ёндош касалликлар, шифокор тавсияларига тўлиқ риоя этмаслик, қабул қилинаётган баъзи дори воситаларни сабаб сифатида келтириш мумкин.

— Жарроҳлик амалиётининг ўртача нархи қанча?

— Россияда ўртача 6-8 минг, Туркияда 8-10 минг АҚШ доллари атрофида, Европа давлатларида ундан ҳам юқори. Ўзбекистонда эса амалиётнинг тури ва бажариш усуллари қараб ўртача 35-50 млн сўмни ташкил этади.

— Муаммодан қисқа муддатда халос бўлиш маъқул кўрилкоқ. Мана шу истакда жарроҳлик амалиётини ўтказиш учун мурожаат қиладиган беморларга нима деган бўлардингиз?

— Ҳар бир жарроҳлик амалиётининг яхши-ёмон ва хавфли томонлари бўлади. Ўртдошларимизга мутахассис сифатида маслаҳатим — тўғри овқатланиш, спорт билан шугулланиш, очик ҳавода мунтазам сайр қилиш, тана вазнини назорат қилиб бориш ва ўз соғлиғига бепарқ бўлмасдан, вақти-вақти билан шифокор кўригидан ўтиб туришни ўз ҳаётларининг дастуриламалига айлантирсинлар. Соғлом ҳаёт, аввало, ўз қўлимиздадир.

"Ўзбекистон овози" муҳбири Бардамбек САЪДУЛЛАЕВ суҳбатлашди.

ХОТИРА

ВОДИЙЛИК ЭЛАРО МАШХУР ТУРСУНАЛИ ПОЛВОН БИЛАН ИЛК БОР ПОЙТАХТИМИЗДА АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ НОМИДАГИ БОҒНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДА УЧРАШГАНМАН. ЎШАНДА У ФАРҒОНАЧА ЛУТФ БИЛАН ТАДБИР ИШТИРОКЧИЛАРИ КАЙФИЯТИНИ КЎТАРИБ, ҲАЗИЛ-МУТОЙИБА БИЛАН ҲАММАГА КУЛГИ УЛАШГАН ЭДИ.

Мард ва дилкаш инсон эди

Қиёфаси-ю кийинишида, тагдор сўзларида миллийлик уфуриб турган бу инсонни кейин ҳам Тошкентда ўтказилган кўплаб тадбирларда кўрдим. Ҳамиша самимий, атрофдагиларга ўзгача меҳр билан боқарди.

Балки, кўпчилик билмас, Турсунали полвон Фарғона вилоятидаги ҳайвонот боғи ташаббускори, фахрий эколог бўлган. 2016 йилда Фарғона ва Самарқанд каби вилоятларда ҳайвонот боғлари ташкил қилиш бўйича ҳукумат қарори чиққан. Ўша йилнинг ўзида боғ фойдаланишга топширилган. Ана шу ҳайвонот боғига Турсунали Мамажоновни раҳбар қилиб тайинлашган. У кўп хайрли ишларга бош-қош бўлди. 4 гектарли боғ кенгайтирилиб, ноёб ҳайвонлар келтирилди. Натижада боққа келувчилар сони ортиб борди. Бундан ташқари, Турсунали полвон

ўзининг иккита кўчма ҳайвонот боғини ҳам ташкил қилган.

Машхур дорбоз узоқ йиллар Шоҳимардонда томошалар кўрсатди. Маълум вақт бу томошалар бутунлай тўхтаб қолган пайтлар ҳам бўлди. "Бутун дунё миллийлигимизни тан олиб турганида, ўзимиз тан олмасак, повонликни, дорбозликни, ҳунармандчиликни юқорига кўтармасак, уят бўлади", — деганди у суҳбатлардан бирида. Шогирдлари ҳам кўп эди. Ҳатто Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистонда ҳам шогирдлари бор.

Яна бир муҳим жиҳат. Турсунали полвон Ўзбекистондаги партиялар ичида Халқ демократик партиясини ғоялари халқчилиги учун ҳам қадрларди. Халқ демократик партияси уюштирган тадбирларда фаол иштирок этиб, электорат манфаатларига хизмат қиладиган ташаббуслар билан чиқарди.

У ҳамиша оддий инсон бўлишни, эл ичида юришни афзал билди. Самимийликни суйди. Шу сабабдан ҳам атрофдагиларнинг иззат-ҳурматиға сазовор бўлди. Унинг хизматлари муносиб рағбатлантирилди. Турсунали Мамажонов Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими унвони билан тақдирланди. «Водил чинори» халқ дорбозлик жамоасига бадий раҳбарик қилди.

Афсуски, 75 ёшни қаршилаган машхур полвон ва дорбоз Турсунали Мамажонов бугун орамизда йўқ. Дилкаш инсон, элимизнинг суюкли фарзандининг охирати обод бўлсин, деймиз. Оиласига, яқинларига ҳамдардлик билдирамыз.

Бу инсон яратган мактаб авлодлар оша барҳаётликда давом этишиға ишонамыз.

Равшан ШОДИЕВ.

TAKLIF

ҲАШАМАТ:

МАҚТАНИШ ЭМАС, УЯЛИШ ВАҚТИ КЕЛДИ

ҚАНДАЙ ТАКЛИФ БОР?

Сирожиддин ШОНАЗАРОВ,
Ўзбекистон ХДП Тошкент шаҳар
Кенгаши раис ўринбосари:

— Дабдабаозлик, исрофгарчилик ва ҳашаматга муккасидан кетиш кучайиб бораётганини айтиб ўтиш ўринли. Тўй-ҳашамларимизни қаранг! Ким ўзарга ўйлаб топилган, бор-йўғи пулни сувга оқишиш билан баробар бўлган одатларни санайверсак, адоғи кўринмайди. Орзу-ҳавас, дейдилар. Хўп, инсоннинг орзу-ҳавас қилиш ва уни рўёбга чиқариш ҳуқуқини ҳеч ким чеклашга ҳаққи йўқ. Бироқ дўппини бошдан олиб ўйлаб кўрадиган замондамиз. Уша минг кишига ош бераётган тўйдорнинг маҳалласида эҳтиёжмандлар йўқ, деб ўйлайсизми? Ойлаб қозони гўшт кўрмайдиган, бор пулни касал боласи учун сарфлаб, қарз-ҳавола қилиб, фарзанд доғида кўйиб юрган қанча одамлар бор.

Жойларда аҳоли билан учрашувларда шулар ҳақида сўзласак, баъзан улар томонидан ҳам эътирозли фикрларни эшитамиз. Айниқса, айрим давлат ташкилотлари ва мансабдор шахсларнинг бюджет маблағини ҳашаматли мақсадларга сарфлаётганидан норозилиklarини билдиришади.

Ҳозир ахборот олиш ва тарқатиш имконияти шу қадар кенгайганки, таъбир жоиз бўлса, одамларимиз тош остида нима борлигидан хабар топяптилар. Демак, ҳар бир амал эгаси, бошқарув органи масъули ва ходимлари босаётган қадами, қилаётган иши жамоатчилик назорати остида эканини, оддий одамлар уларга қараб давлат нақадар

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИ МАВСУМИДА ТАҲРИРИЯТ ТОПШИРИҒИ АСОСИДА ЯНГИЙЎЛ ТУМАНИДАГИ БИР ХЎЖАЛИККА БОРИШГА ТЎҒРИ КЕЛДИ. ДИПЛОМАТИК КОРПУС ВАКИЛЛАРИ УЧУН ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН ТАДБИРНИ МАТБУОТДА ЁРИТИШ КЕРАК ЭДИ. БУ ТАДБИР ЗАМИРИДАГИ МАҚСАД НИМА БЎЛГАН, ҲАЛИ-ҲАНУЗ ЖАВОБ ТОПОЛМАЙМАН, АММО ТЎРТ ТАРАФИДА ПАХТАЗОР ЯСТАНИБ ЁТГАН ДАЛА ШИЙПОНИДА МЕҲМОНЛАР УЧУН МУҲАЙЁ ҚИЛИНГАН ҲАШАМАТ, ЙИЛЛАР ЎТИБДИКИ, КЎЗ ЎНГИМДАН КЕТМАЙДИ.

КЕТИ УЗИЛМАЙ ТОРТИЛАЁТГАН ТАНСИҚ ТАОМЛАР, ДАСТУР-ХОНДА ҚУШ СУТИДАН БЎЛАК ҲАММА НОЗ-НЕЪМАТЛАРНИНГ ТЎКИН-СОЧИНЛИГИ, БИР ТАРАФДА ЯНГРАБ ТУРГАН КУЙ-ҚЎШИҚЛАР... ОЧИҒИНИ АЙТСАМ, ЎША ЛАҲЗАЛАРДА ҚАЛБИМДАГИ УЯЛИШ ВА ҲАЗАБ ҲИССИГА ЎХШАШ ҚОРИШИҚ НИМАДАНДИР БОШИМНИ КЎТАРА ОЛМАГАНМАН. ҲОЗИР ҲАМ АНА ШУ ОЛИС ХОТИРА ЁДГА ТУШСА, ЮЗИМ ОЛОВДАЙ ЁНАДИ.

ЎША ВОҚЕАГА 20 ЙИЛДАН ОШДИ. БУГУН ДАВР ЎЗГАРДИ. ОДАМЛАРНИНГ, ЖАМИЯТНИНГ ҚАРАШЛАРИ ЎСДИ, ГЛОБАЛ АХБОРОТ ЗАМОНИДА ҲАЁТИЙ МЕЗОНЛАРИМИЗ, ИНТИЛИШ ВА МУДДАОЛАРИМИЗ ИЛҒОРЛАШДИ. АММО, НАЗАРИМИЗДА, БИР ЖИҲАТИМИЗ ЎЗГАРГАНИ ЙЎҚ: ҲАШАМАТ ВА ДАБДАБАГА ЎЧЛИГИМИЗ.

ҲАМ ДИНИЙ, ҲАМ УМУМИНСОНИЙ ҚАДРИЯТЛАР ҚАРИЧИ БИЛАН ЎЛЧАГАНДА ИЖТИМОЙ ИЛЛАТ ҲИСОБЛАНГАН БУ ТУТУМ БИРГИНА ЯШАШ ТАРЗИМИЗ-У ТЎЙ-ҲАШАМЛАРИМИЗДА БЎЙ КЎРСАТАЁТГАНИ ЙЎҚ. ҲАШАМАТ, БОШҚАЧА АЙТГАНДА, ҲАДДАН ОШИШ АЙРИМ ДАВЛАТ ТАШКИЛОТЛАРИ ВА МАНСАБДОР ШАХСЛАР ФАОЛИЯТИДА ҲАМ УЧРАБ ТУРГАНИНИ ЯШИРИШГА НАҲОЖАТ?! ЭНГ ТААССУФЛИСИ АСЛИДА ШУНДА.

гиз, марҳамат, менюдан танлаб, пулини тўлаб, ейишингиз мумкин”, дейишди ташкилотчилар. Кун ҳаддан зиёд дим, ишдан кейин муздек пиво ичмоқчилигини билдирган сафдошимизга мезбонлардан бири таржимон орқали ўқтиряпти: “Пиво ичмоқчимисиз, кўчанинг у бетида бар бор”...

Финляндияда бир муддат яшаб келган ҳамюртимиз эса финлар ҳашамат ва дабдабани хуш кўрмасликларини айтади. Таъкидлашча, бу мамлакат амалдорлари бюджет (халқ пули)ни кўкка совиришни биринчи галда ўз фарзандларига нисбатан хиёнат, деб биларканлар.

Мутараққий давлатларда барча жабҳада қонунларнинг мукамал ишлаш механизми, бюджет маблағларининг тийинтийинигача мақсадли ва аниқ манзилли сарф этилиши, ҳашамат-у дабдабадан тийилиш, амалдорларнинг халқ олдида ҳисобдорлиги – моҳиятан қараганда улар ривожланиш чўққисига шу йўлдан чиқиб бормадимми?!

ҲАШАМАТНИНГ ЗИДДИ ЗАҲРИ

Ҳозирги дунё миқёсида иқтисодий бўҳронлар, таҳликали таҳдидлар ва “оммавий трансформация”лар шароитида турли даражадаги бошқарув ташкилотлари бир сўми ҳам ортиқча сарфламаслиги талаб этилмоқда.

Айтайлик, неча юз миллион сўми ҳоким учун сўнги русумдаги ҳашаматли автоуловга эмас, туманнинг чекка қишлоғидаги мактаб ўқувчилари учун замонавий ҳожатхона қуриб беришга харжлаш кўпроқ ҳаётий зарурат эмасми?!

Юртимизда санитария-гигиена ҳолати, ичимлик суви таъминоти қониқарсиз ҳолдаги мактаблар оз эмас. Президент ҳузуридаги Стратегик ислохотлар агентлигининг натижаларга эришиш офиси томонидан ўтказилган таҳлил 10 мингга яқин мактабларнинг 87 фоизда марказий канализация мавжуд эмаслиги, 53 фоизда эса сув таъминоти муаммолигини кўрсатди.

Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси маълумотларига кўра, 2023 йилда мамлакатимизда вирусли гепатит А билан касалланиш 2022 йилга нисбатан икки бараварга ошган, айни пайтда касалланганлик ҳолатларининг 39 фоизи мактаб ёшидаги болаларда аниқланган. Бу касаллик сифатсиз сув таъминоти, ёмон санитария ва гиғиена қоидаларига амал қилмаслик билан чамбарчас боғлиқ.

Шу икки фактни билган масъул, раҳбар қайси виждон билан ҳашаматга ружу қўйиши мумкин? Виждон етишмайдиган раҳбар фидойи, адолатпарвар бўлиши мумкинми?..

Мутасаддининг мол-дунёга, ҳашаматга ўчлиги шахсий қусургина эмас, жиддий профессионал камчилик, хулқ-атворнинг, компетенциянинг етишмаслиги ҳамдир. Бундай камчиликларга қарши аниқроқ ва кескинроқ чорага эҳтиёж ортмоқда.

ОБРУ ЎЙЛМАЙ ҚОЛДИ

Ўқтин-ўқтин қайсидир маҳаллий ҳокимликларнинг нарҳини эшитсанг, капалагинг учадиган қимматбаҳо автомобиллар харид қилгани ёки ходимларига энг сўнги русумдаги мобиль алоқа воситаларини тарқатгани хабар қилинади.

Ёхуд бюджетдан молиялаштириладиган яна қайсидир давлат ташкилоти томонидан халқаро тадбир қатнашчиларининг биргина тушлиги учун ажратилган маблағ тақсими нусхаси ижтимоий тармоқларда “айланиб юриб”, жамоатчиликнинг кескин норозилигига сабаб бўлиши ҳам бор гап. Бундай “тадбирлар”га мисоллар оз эмас.

Бир одамнинг ҳашаматга мойиллиги – унинг танлови, майли. Бироқ ҳашамдорликни кўз-кўзлаш давлат ташкилоти вакили, халқ суяган мансабдор шахслар учун беҳад номақбул. “Пул кетса, кетсин, обрў кетмасин” дейиш бугун ўзини оқламайди. Чунки биргина тадбир учун сарф этилаётган миллиард-миллиард сўмлар давлат бюджетидан олинади.

“ИЧМОҚЧИМИСИЗ, КЎЧАНИНГ У БЕТИДА БАР БОР”

Мамлакатимиз делегацияси таркибидан Европанинг энг ривожланган давлатларидан бирида бўлиб келган ҳамкасбимиз хикоя қилади:

– Бу давлат ҳаётида, унда яшовчи инсонларнинг юриш-туриши-ю яшаш тарзида минимализм яққол кўринади. Барча масалада ва барча соҳада тартиб, қонунийлик юксак даражада. Дабдабанинг заррасини ҳам кўрмайсиз... Дастурга мувофиқ халқаро тадбирлар яқунланди, бизни овқатланиш учун меҳмонхона ресторанига таклиф қилдилар. Меҳмонлар учун тузаб қўйилган швед столида 2-3 хил гарнир, котлет, газли-газсиз минерал сувлар турибди, холос.

Очиғи, тарвузимиз қўлтиғимиздан тушиб кетди. “Гўштли бошқа таом хоҳласан-

» КУЧЛИ ИЖТИМОЙ СИЁСАТ

ТАРАФДОРИ БЎЛГАН

ПАРТИЯМИЗ ФАОЛЛАРИ

ДАВЛАТ ТАШКИЛОТЛАРИ

ВА МАНСАБДОР ШАХСЛАР

ФАОЛИЯТИДА ҲАШАМАТНИ

ЧЕКЛАШ ВА УНИ ОДОБ-

АХЛОҚ КОДЕКСИНИ БУЗИШ

СИФАТИДА ИНТИЗОМИЙ

ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИШ

АМАЛИЁТИНИ ЙЎЛГА ҚЎЙИШ

ҒОЯСИНИ ИЛГАРИ СУРМОҚЧИ

ЭКАНИ БЕЖИЗ ЭМАС.

инсонпарвар ва ижтимоий адолатли эканига баҳо беришини унутмасликлари шарт.

Кучли ижтимоий сиёсат тарафдори бўлган партиямиз фаоллари давлат ташкилотлари ва мансабдор шахслар фаолиятида ҳашаматни чеклаш ва уни одоб-ахлоқ кодексини бузиш сифатида интизомий жавобгарликка тортиш амалиётини йўлга қўйиш ғоясини илгари сурмоқчи экани бежиз эмас.

Мақсад шу йўсида бюджет маблағлари ортиқча сарфланишининг олдини олиш, халқ пулини таълим, соғлиқни сақлаш, ижтимоий ҳимоя тизимини такомиллаштириш каби долзарб соҳаларга қаратиш, давлат ва жамиятда ижтимоий адолат ва барқарорликни қарор топтиришдан иборат.

Давлат, халқ ҳисобига ҳашаматга муккасидан кетишдан уялиш, уялмаганларни жазолашга ўтишимиз ҳар томондан тўғри бўлади.

Фарида МАҲҚАМОВА,
“Ўзбекистон овози” муҳбири.

30-IYUL – XALQLAR DO'STLIGI KUNI

МЕҲР-ОҚИБАТ ва бирдамлик маскани

КОНСТИТУЦИЯМИЗ ВА УНИНГ НЕГИЗИДАГИ ҚОНУНЛАРИМИЗДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING БАРЧА ФУҚАРОЛАРИ, МИЛЛАТИ, ТИЛИ ВА ДИНИДАН ҚАТЪИ НАЗАР ТЕНГ ҲУҚУҚ ВА ЭРКИНЛИКЛАРГА ЭГА ЭКАНИ МУҲРАБ ҚЎЙИЛГАН. УЛАРГА ЎЗ МАДАНИЯТИ, АНЪАНА ВА УРФ-ОДАТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН БАРЧА ШАРОИТЛАР ЯРАТИЛГАН.

Шубҳасиз, ушбу йўналишда олиб борилаётган ишлар сўнгги йилларда янги ва янада юксак bosқичга кўтарилди. Дунёда Халқаро дўстлик куни деб қабул қилинган 30 июль санаси мамлакатимизда ҳам Халқлар дўстлиги куни сифатида кенг нишонлаши аънаанага айланган.

Бугунги кунда мамлакатимизда 130 дан ортиқ миллат ва элат ҳамда 16 та диний конфессия вакиллари тинч-тотув, аҳил-иноқ, ҳамжиҳат бўлиб яшамоқда. 157 та миллий маданий марказ ва 38 та дўстлик жамияти фаолият кўрсатмоқда. Мамлакатимиздаги таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнида ўзбек, қорақалпоқ, рус, тожик, қозоқ, қирғиз ва туркман тилларида олиб борилмоқда, қардош тилли мактабларда ўқиётган фарзандларимиз давлат ҳисобидан дарслик ва бадий адабиётлар билан таъминланмоқда. Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда вилоятларда ташкил этилган "Дўстлик уйлари" фаолияти ҳар тарафлама қўллаб-қувватланмоқда. Хусусан, Олий Мажлис ҳузуридаги жамоат фонди томонидан ушбу мақсадлар учун зарур маблағлар йўналтирилмоқда, турли субсидия ва грантлар ажратилмоқда. Миллий маданий марказларнинг моддий-техник базасини яхшилаш мақсадида улар давлат томонидан замонавий техник ускуналар, музика асбоблар, мебель жиҳозлари, миллий либослар билан таъминланди.

Дарҳақиқат, дунё миқёсидаги ҳозирги ўта мураккаб вазиятда жоннажон юртимизда ҳукм сураётган бағрикенгликдан кўплаб давлатлар намуна олса, арзийди. Айниқса, Иккинчи жаҳон уруши даврида юртимизни манзил тутган корейс, немис, турк, поляк, грек, крим-татар, чечен сингари турли миллат вакиллари ва уларнинг авлодлари ўзбек халқига миннатдорлик билдириб, Ватан равнақи йўлида бир ёқадан бош чиқариб, тинч-тотув яшаб келмоқдалар.

Айтиш ўринлики, Маданият вазирлиги ҳузурида 2017 йилда ташкил этилган Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари кўмитаси томонидан жамиятда бағрикенглик тамойили устуворлигини таъминлаш, ўзаро меҳр-оқибат, тотувлик ва бирдамлик муҳитини мустаҳкамлаш, турли миллий маданий марказлар ва дўстлик жамиятлари фаолиятини мувофиқлаштириш борасида катта тажриба тўпланди. Бу йўналишда ўзига хос модель яратилди, деса ҳам бўлади.

Юқорида келтирилган миллий маданий марказлар она диёрида истиқомат қилаётган бошқа миллатлар кадрларини кадрлаш, урф-одатлар бардавомлигини сақлаш баробарида ёшларимизни ўзга элатлар маданиятини ҳурмат қилиш руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг тенг шароитда ва самарали фаолият

кўрсатиши учун энг кўркам бинолар ажратиб берилган. Бу масканларда "Ўзбекистон – умумий уйимиз" деган эзгу шир остида мунтазам равишда умумимиллий байрамлар, фестиваллар, концерт ва учрашувлар, таниқли маданий арбобларнинг чиқишлари, семинар ва конференциялар ўтказилмоқда.

Ўз навбатида бизнинг кўмитамиз ҳам Ўзбекистонда яшаётган турли миллат фарзандларининг учрашув жойи, таърифлаш мумкин бўлса, дўстлик саройига айланган. Муҳташам ва кўркам биномизда русларнинг Масленица, арманларнинг Вардавар, полякларнинг Дожинки, корейсларнинг Чхусок, татар ва бошқирларнинг Сабантуй, грекларнинг Охи сингари байрамлари барча миллат вакиллари иштирокида катта тантанана айланиб кетади. Миллий маданий марказларнинг "Уч авлод учрашуви" тадбирларидаги фаол иштирокини эса алоҳида таъкидлаш лозим.

Шу билан бирга, бугунги кунда 10 миллиондан зиёд ватандошларимиз хорижда яшаётгани ҳам маълум. Улар этник ўзбеклар ва Ўзбекистон-

дан кетган турли миллат вакиллари. Аксарияти Марказий Осиё, Европа ва Осиё мамлакатларида, шунингдек, АҚШда кўним топган. Дунёнинг кўплаб мамлакатларидаги ана шу ватандошларимизга кўмаклашиш, улар билан алоқаларни янада мустаҳкамлаш масалалари ҳам кўмита томонидан олиб борилаётган ишларнинг муҳим йўналиши ҳисобланади.

Чет элга ўқиш, ишлаш ва доимий яшаш учун кетган кўплаб юртдошларимиз бугун Ўзларининг тарихий ватанлари Ўзбекистон билан мунтазам алоқалар, десак янглишмаймиз.

Марказий Осиё, Евроосиё ва Америкада истиқомат қилаётган юртдошларимиз 170 дан ортиқ миллий маданий марказ ва жамиятларни ташкил этишган, ҳозирда уларнинг элликка яқини билан алоқалар ўрнатилган. Дарвоқе, Президентимизнинг "2022-2026 йилларда янги Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси тўғрисида"ги Фармонида бу соҳада давлат сиёсатининг мантиқий давоми бўлган бир қатор вазифалар белгилаб берилганки, кўмитамиз ўз фаолиятида мана шу мезонларга

» **МИЛЛИЙ МАДАНИЙ
МАРКАЗЛАРНИНГ
МОДДИЙ-ТЕХНИК
БАЗАСИНИ
ЯХШИЛАШ
МАҚСАДИДА УЛАР
ДАВЛАТ ТОМОНИДАН
ЗАМОНАВИЙ
ТЕХНИК УСКУНАЛАР,
МУСИҚИЙ
АСБОБЛАР, МЕБЕЛЬ
ЖИҲОЗЛАРИ,
МИЛЛИЙ
ЛИБОСЛАР БИЛАН
ТАЪМИНЛАНДИ.**

устувор эътибор қаратмоқда.

Хусусан, миллий маданий марказларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштириш, миллатлараро муносабатлар соҳасида Ўзбекистон Республикаси давлат сиёсати концепциясининг изчил амалга оширилишини таъминлаш, турли миллат ёшлари учун қўшимча қулай шароитлар яратиш, уларнинг фуқаролик бурчини ҳис этиши ва англаши, ватанпарварлик ҳиссини кучайтириш, бағрикенгликка асосланган миллатлараро мулоқот маданиятини ошириш чоралари кўрилатири.

Чунончи, хорижий тилларда фаолият юритаётган оммавий ахборот воситаларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ҳамда миллатлараро муносабатлар соҳасида давлат сиёсатини ёритаётган ОАВ моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, дўстлик жамиятлари фаолиятини янада яхшилашга жиддий ёндашилмоқда.

Куни кеча давлат раҳбари Халқлар дўстлиги куни муносабати билан йўллаган байрам табригида мамлакатимизда миллатлар ва конфессиялар ўртасидаги тотувлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш сиёсати изчил давом этиши таъкидлаб ўтилди. Бу сиёсат бизнинг асосий бойлигимиз – юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва оқибатликни, миллатлараро меҳр-оқибатни кўз қорачиғидай асрашга замин яратади. Кўпмиллатли ва кўпмаданиятлив давлатимиз жадал сўраётган тараққий этишига хизмат қилади.

**Ғайратулла ШУКУРОВ,
Миллатлараро
муносабатлар ва
хорижий мамлакатлар билан
дўстлик алоқалари кўмитаси
матбуот котиби.**

ЖИНОЯТ ВА ЈАЗО

СОЛИҚЧИ – СУД қора курсисид

КИМ ҚАЙСИ СОҲАДА ВА ҚАНДАЙ ЛАВОЗИМДА ИШЛАМАСИН, АМАЛДАГИ ТАРТИБ-ҚОИДАГА, ҚОНУНИЙ ТАЛАБЛАРГА РИОЯ ҚИЛИШИ КЕРАК. БУ ҲАР БИР ИНСОННИНГ ВИЖДОН ИШИ ҲИСОБЛАНАДИ. АКҚ ҲОЛДА ҚОНУНИЙ БУЗГАНИ УЧУН ТЕГИШЛИ ТАРТИБДА ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛАДИ. СУДДА КЎРИЛГАН НАВБАТДАГИ ЖИНОЯТ ИШИ ҲАМ ФИКРИМИЗ ТАСДИҒИДИР.

Судланувчи А.К. 2018 йил сентябрь ойдан 2023 йил август ойига қадар Миробод тумани солиқ инспекциясида жисмоний шахсларга хизмат кўрсатиш шўба катта инспектори лавозимида ишлаган. Уша вақтда у туман аҳолиси томонидан нақд пул кўринишида тўланаётган солиқларни фуқаролардан қабул қилиб олиб, пуллар қабул қилингани тўғрисида тегишли чипта(квитанция)ни расмийлаштиришни ҳам унутмаган. Лекин негадир қўлидаги пулларни фуқароларнинг шахсий варақасига ўтказиш "ёйдан кўтарилган".

Масалан, Т. Шевченко кўчаси 42-уй 1-хонадонда яшовчи фуқаро З. Ҳасановдан 2023 йилда мол-мулк солиғи сифатида

2.190.000 сўм қабул қилиб олиб, бу пулни жисмоний шахснинг шахсий варақасига туширмаган. Шунингдек, солиқ катта инспектори Қўйлиқ 4-кўчаси 30-уй 32-хонадон учун Ф. Султановдан мол-мулк солиғи сифатида 555 минг сўм қабул қилиб олиб, унинг шахсий варақасига қирим қилмаган. Қисқаси, А.К. шу усулда 92 нафар фуқародан олинган жами 62.985.493 сўм пулларни ўзлаштириш йўли билан талон-торож қилган.

Судда судланувчи А.К. айбига тўлиқ иқроорлигини билдириб, Миробод туман солиқ инспекциясида ишлаган вақтида иш-хонаси атрофида жойлашган "Ипақ йўли" банкнинг филиалида ўз номига пластик карта очиргани, фуқаролардан олинган пул-

ларни ушбу картага туширганини тан олди. 2023 йил август ойи ўрталарида у Миробод туман ДСИдан Мирзо Улуғбек туман ДСИга ишга ўтган. Миробод туман ДСИ жисмоний шахсларга хизмат кўрсатиш шўба бошлиғи унга телефон қилиб, фуқаролар келиб, олдин у қабул қилган пуллар шахсий варақаларига тушмаганидан шикоят қилаётганини айтгач, ўзлаштирган барча пулларни тўлиқ қоплаш ҳаракатига тушган. Унинг ҳаракатларидан туман ДСИ ёки бошқа бирор шахснинг хабари бўлмаганини, ҳозирда содир этган қилмиши оқибатларини тушуниб етиб, бундан беҳад пушаймонлигини, зарарни тўлиқ қоплаганини инobatга олиб, суддан ўзига нисбатан енгилроқ жазо тайинлашни сўраб кўрсатув берди.

Суд дастлабки тергов органи томонидан судланувчи А.К.нинг ўзига ишониб топширилган ва унинг ихтиёрида бўлган ўзганинг мулкни мансаб мавқеини суиистеъмол қилиш билан боғлиқ жиноий ҳаракатлари Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 167-моддаси

2-қисми "г" банди билан тўғри квалификация қилинган, деб ҳисоблади. Судланувчининг оилавий шароитини, унинг шахсини, ёшини, жиноят оқибатида етказилган моддий зарар тўлиқ қопланганини инobatга олди. Шунингдек, жиноий ҳаракатларини бевосита эгаллаб турган лавозими билан боғлиқ ҳолда содир этганини эътиборга олиб, ЖКнинг 45-моддасига асосан қўшимча жазо тариқасида муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш жазосини тайинлашни лозим топди.

Суд ҳукми билан А.К. 1 (бир) йил муддатга моддий жавобгарлик юклатилган лавозимларда ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилинди ва ҳар ойлик иш ҳақининг 10 фоизини давлат фойдасига ушлаб қолган ҳолда 1 (бир) йил муддатга ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланди.

Нафс кутқусида хизмат мавқеини суиистеъмол қилиб, фуқаролар мулкни ўзлаштирган солиқчи судланди.

**Рустамжон РАҲМОНОВ,
Жиноят ишлари бўйича Миробод
туман судининг судьяси.**

